

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Ekonomická fakulta

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: *Paradigmy rozvoja trhu zdravotného cestovného ruchu na Slovensku v 21. storočí*

Typ záverečnej práce: Habilitačná práca

Odbor HIK: Cestovný ruch

Študijný odbor: Ekológia a manažment

Autor: Ing. Radka Marčeková, PhD.

Oponent: doc. Ing. Andrej Malachovský, PhD.

1. Aktuálnosť zvolenej témy:	Autorka spracovala aktuálnu tému rozvoja trhu zdravotného cestovného ruchu v podmienkach Slovenska s ohľadom na vývojové trendy doma a v zahraničí. Keďže obyvatelia vyspelých štátov žijú pomerne intenzívnym pracovným životom a dožívajú sa relatívne vysokého veku, je téma vysoko aktuálna. Jednou z priorit zdravotníckej politiky EÚ je aj kvalita života, zdravie a samostatnosť človeka až do vysokého veku. Z uvedených dôvodov sa venuje starostlivosti o zdravie čoraz väčšia pozornosť. Zdravotný cestovný ruch súvisí s komplexom problematiky zdravotníckej politiky ale aj cestovného ruchu a prispieva tak k zlepšovaniu zdravotného stavu a zvyšovaniu životnej úrovne obyvateľstva. Kritickým bodom celej problematiky je samotný individuálny prístup obyvateľov jednotlivých štátov k starostlivosti o vlastné zdravie a tak v konečnom dôsledku aj kvality svojho života. Medzi jednotlivými štátmi EÚ existujú priepastné rozdiely nielen v zdravotnej starostlivosti ale aj v priemernej dĺžke života žien a mužov. V prvej kapitole autorka vysvetľuje základné východiská skúmania zdravotného cestovného ruchu, zaoberá sa primárnou, sekundárnou ponukou a vymedzením a klasifikáciou zdravotného cestovného ruchu. Na s. 13-42 prináša pomerne rozsiahly prehľad zahraničnej a domácej vedeckej literatúry s aktuálnou tematikou vrátane využitia vlastných publikácií z minulosti na danú tému. Možno konštatovať, že autorka preukázala primeraný prehľad v literatúre vrátane zdrojov z prestížnych vedeckých databáz. Odporúčam do budúcnosti obohatiť pohľad na literatúru viac o aspekt konkurencie a kritické zhodnotenie prínosu jednotlivých autorov k rozvoju problematiky.

2. Vhodnosť zvolených metód:	V druhej kapitole autorka habilitačnej práce analyzuje trh zdravotného cestovného ruchu na Slovensku. Na s. 45 - 46 uvádza hlavný vedecký cieľ, čiastkové ciele a čiastkové vedecké otázky. Pri naplnení odpovede na VO 5 by bola potrebná analýza európskej konkurencie, čo samozrejme s ohľadom na rozsah a zameranie habilitačnej práce nie je úplne možné. Stanovenie cieľov a výskumných otázok považujem za správne a vecne formulované vo vzťahu k téme. V práci autorka využila pri skúmaní jednotlivých ukazovateľov vybrané matematickoštatistické metódy a DEA modely, pričom sa zamerala na skúmanie efektívnosti vybraných kúpeľných podnikov na Slovensku. Možno oceniť, že pri skúmaní boli využité oficiálne údaje z databázy Finstat. Ďalej autorka využila primárne opytovanie s dotazníkom s 29 otázkami na vzorke 1136 respondentov. Kombinácia exaktných dát a primárneho opytovania tak predstavuje optimálne spojenie kvantitatívneho a kvalitatívneho výskumu pre lepšie poznanie reality a súvislostí na trhu zdravotného cestovného ruchu. Čiastočnú pochybnosť vyvolávajú sekundárne údaje uvedené o vývoji kúpeľného cestovného ruchu v tab. 10. na s. 58. To ale autorka nemala ako preveriť, preto musíme veriť len oficiálnej štatistike. S ohľadom na realitu slovenských podmienok je pri hodnotení efektívnosti hospodárenia a čiastkových ukazovateľov potrebné upozorniť aj na možnú legálnu modifikáciu účtovných výsledkov vykazujúcimi jednotkami. Preto nemusia byť niektoré ukazovatele a výsledky hospodárenia tak kritické. Ide najmä o položku služby v účtovníctve kúpeľných podnikov, kde sa ukrývajú náklady na marketing, outsourcing ap, ktoré výrazným spôsobom môžu zmeniť celkový obraz hospodárenia daných podnikov. Použitie každej, aj keď akokoľvek sofistikovanej metódy hodnotenia má tak svoje obmedzenia. To samozrejme ale nie je vina autorky práce. Z hľadiska metodiky a logiky práce možno vyzdvihnúť, že autorka prepojila problematiku zdravotného cestovného ruchu z hľadiska kúpeľného a wellness cestovného ruchu. Výberom a zhodnotením sekundárnych údajov preukázala mnohé podstatné súvislosti medzi rozvojom obidvoch súčastí cestovného ruchu. Za vhodne navrhnuté z hľadiska metodiky považujem aj otázky z dotazníkového výskumu, ktoré poukázali na podstatné súvislosti chápania dopytu a priorít z pohľadu spotrebiteľského správania. Je zaujímavé, že napriek silnému rozvoju informačných technológií a hodnotiteľských recenzií na internete, 62 % hostí (tab. 31., s. 93) neustále prevláda dôvera v odporúčania priateľov a rodiny.
3. Prínosy habilitačnej práce:	Práca prináša pomerne zaujímavý a rozsiahly prehľad literárnych zdrojov ako aj podnetné výsledky výskumu. Tieto výsledky predstavujú cenný základ pre ďalšiu diskusiu. Zaujímavý je aj pohľad na segmentáciu trhu wellness

	cestovného ruchu. Rovnako podnetné sú výsledky z hľadiska vplyvu životného štýlu na ich účasť na wellness cestovnom ruchu na Slovensku. Pomerne znepokojivé sú výsledky ohľadom súvislostí zdravého životného štýlu a sklonom k využitiu wellness pobytov. Za hlavné prínosy habilitačnej práce považujem predovšetkým mimoriadne podnetné výsledky výskumu a prepojenie sekundárnych dát, dáta z finančnej databáza Finstat s vlastným výskumom vrátane využitia náročných matematickoštatistických metód. Autorka zároveň priniesla relevantný prehľad zahraničnej vedeckej a domácej literatúry ako aj poukázala na potrebu certifikácie podnikov v kúpeľnom cestovnom ruchu ako faktora dôveryhodnosti nielen v domácom ale aj na zahraničnom vysoko náročnom konkurenčnom trhu. Zároveň akcentovala problematiku finančnej podpory kúpeľnej liečby ako faktora prispievajúceho k dlhodobej stabilite zdravotného systému a postupnej stabilizácie zdravotného systému a stavu obyvateľstva. Väčšiu pozornosť by si zaslúžilo rozpracovanie problematiky primárnej prevencie a jej vzťahu k rôznym zdravotným a ekonomickým ukazovateľom v rámci celého systému. Viaceré čiastkové témy na s. 135 a ďalej predstavujú cenný zdroj inšpirácie pre ďalší výskum v spojení so základnou problematikou, ktorej sa autorka venuje.
4. Zhodnotenie publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta	Na základe prílohy 1 o kvantitatívnom prehľade plnenia kritérií na vymenovanie docenta konštatujem splnenie a prekročenie plnenia všetkých stanovaných kritérií nad rámec určených povinností. Pri posúdení ostatných doručených podkladov vrátane podkladov z knižničného systému možno konštatovať vysokú vedeckú a odbornú úroveň predkladanej publikačnej činnosti zameranej dlhodobo na problematiku zdravotného cestovného ruchu a súvisiace témy. Autorka je známa kvalitnými výstupmi a vo vedeckej komunite vnímaná ako osobnosť s vynikajúcim prehľadom v danej problematike. Viaceré publikačné výstupy na medzinárodnej úrovni sa stretli a stretávajú s vynikajúcim ohlasom, čo preukazuje aj prehľad citácií. Z predloženého prehľadu o pedagogickej činnosti vyplýva, že Ing. Radka Marčeková, PhD. v súčasnosti zabezpečuje 3 profilové predmety, doteraz viedla 54 diplomových prác, 38 bakalárskych práv a od nástupu na katedru zabezpečovala alebo zabezpečuje ďalších 7 predmetov. Z osobného poznania môžem konštatovať mimoriadne svedomitý a obetavý prístup pri plnení pedagogických povinností.
5. Otázky pre autora pri obhajobe práce:	1. V práci sa zmieňujete o prieskume, ktorý sa týkal online marketingovej komunikácie kúpeľných podnikov na Slovensku. Charakterizujte podrobnejšie výsledky prieskumu. V čom majú kúpeľné podniky z hľadiska online marketingovej

	komunikácie najväčšie nedostatky? 2. V posledných rokoch sledujeme pokles zahraničných návštevníkov v kúpeľnom cestovnom ruchu. Ako je možné podnietiť dopyt zahraničných návštevníkov po produktoch nielen kúpeľného ale aj zdravotného cestovného ruchu na Slovensku n náročnom konkurenčnom prostredí Európy? Vedecká diskusia zdôrazňuje význam rozvoja cestovného ruchu udržateľným spôsobom. Ako chápeme zdravotný cestovný ruch z pohľadu udržateľnosti?
6. Záverečné odporúčanie k návrhu udelenia vedecko-pedagogického titulu:	Na základe predloženej habilitačnej práce, zhodnotenia publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta odporúčam udelenie vedecko-pedagogického titulu docent Ing. Radke Marčekovej, PhD. v odbore habilitačného a inauguračného konania Cestovný ruch v studijnom odbore ekonómia a manažment.

V Banskej Bystrici, dňa 6. júna 2022

.....
Podpis